

## **SLOVENŠČINA, 9. razred (Grahovo), 3. teden (30. 3.–3. 4.)**

Dragi učenci in učenke!

Pred vami so navodila za tretji teden naše šole na daljavo. Upam, da ste se že navadili na nov način dela in da vam gre dobro. Na koncu so spet priložene rešitve nalog iz prejšnjega tedna. Preverite si in si popravite napake.

Poleg teh navodil boste na spletni strani našli še en dokument, v katerem so navodila za 3. domače branje.

V upanju, da ste zdravi in zadovoljni, vas lepo pozdravljam.

Vaša učiteljica slovenščine Sabina Jeraj

**Za vsa vprašanja oz. če česar koli ne razumete, sem dosegljiva na spodnjem elektronskem naslovu ali preko kanala »Slovenščina, 9. G« v eAsistentu.**

**[sabina.jeraj@os-cerknica.si](mailto:sabina.jeraj@os-cerknica.si)**

### **I. TEMA: OPIS POTI (nadaljevanje)**

- Odpri iRokus in se prijavi (oz. registriraj; skupaj z delovnim zvezkom si dobil aktivacijsko kodo): <https://www.irokus.si/>
- Poišči ustrezni delovni zvezek:

[https://folio.rokus-klett.si/?credit=SZVDPLUS9SDZ\\_2del&pages=i](https://folio.rokus-klett.si/?credit=SZVDPLUS9SDZ_2del&pages=i)

- Odpri elektronski delovni zvezek (2. del) na strani 11 in poišči 10. nalogo. Levo ob nalogi se pojavi moder krogec. Klikni nanj in predvajal se ti bo posnetek.
- Po gledanju posnetka reši naloge v delovnem zvezku: str. 11–15 (18. nalogo izpusti).
- Napiši opis od svojega doma do sorodnika, ki stanuje v drugem kraju. Omeni tudi znamenitosti ali druge zanimivosti, ki jih lahko vidiš ob poti.
- Odpri delovni zvezek na začetku 10. enote. Oglej si izsek iz karte Slovenije in opiši pot:
  - iz Bezuljaka do Škofljice,
  - iz Vnanjih Goric do Turjaka in
  - iz Višnje Gore do Velikih Lašč.

**Če imaš možnost, enega izmed svojih opisov poti natipkaj, fotografiraj ali skeniraj in pošlji na zgoraj omenjeni elektronski naslov. Če te možnosti nimaš, bom tvoj izdelek pregledala, ko se vrnemo v šolo.**

## II. TEMA: POMIŠLJAJ IN TRI PIKE

- Ponovitev

Že pred časom smo podrobneje spoznali ločilo VEZAJ. O njem vemo naslednje:

- JE KRAJŠA ČRTICA,
- JE STIČNI LOČILO,
- UPORABLJAMO GA PRI PISANJU IMEN BARV, ČE JE PREDMET VEČBARVEN (črno-bel),
- UPORABLJAMO GA NAMESTO VEZNIKA IN (slovensko-nemški slovar),
- UPORABLJAMO GA V BESEDAH, KJER JE PRVA SESTAVINA NAPISANA S ŠTEVKO ALI ČRKO (a-mol, C-vitamin, 100-letnica).

- Razlaga z zapisom (zeleno obarvano besedilo zapiši v zvezek)

### POMIŠLJAJ

1. Pomišljaj je v primerjavi z vezajem daljša črtica.

Vezaj: -                      Pomišljaj: –

2. Pomišljaj je enodelno ali dvodelno ločilo.

**POMIŠLJAJ KOT ENODELNO LOČILO STOJI NAMESTO PREDLOGOV OD ... DO. IMENUJEMO GA PREDLOŽNI POMIŠLJAJ IN GA UPORABLJAMO STIČNO, TOREJ BREZ PRESLEDKA NA OBEH STRANEH.**

Na Slivnici je bilo od 80 do 100 ljudi. Na Slivnici je bilo **80–100** ljudi.

**POMIŠLJAJ KOT DVODELNO LOČILO STOJI NAMESTO OKLEPAJA ALI DVEH VEJIC. UPORABLJAMO GA NESTIČNO, TOREJ S PRESLEDKI NA LEVI IN DESNI STRANI.**

Na ekskurziji smo si ogledali več znamenitosti (tudi Prešernovo rojstno hišo) in se srečno vrnili domov.

Na ekskurziji smo si ogledali več **znamenitosti – tudi Prešernovo rojstno hišo – in** se srečno vrnili domov.

- Reši naloge v delovnem zvezku na straneh 20–22.
- Sedaj pa bomo spoznali še rabo TREH PIK. Sledi razlaga z zapisom.

### TRI PIKE (...)

**S tremi pikam zaznamujemo nedokončano poved ali nedokončano besedo.**

- Kadar zaznamujemo **NEDOKONČANO BESEDO**, tri pike pišemo **STIČNO**, kar pomeni, da pred njimi ni presledka.

Ti si moja največja **ljub...**

- Kadar zaznamujemo NEDOKONČANO POVED, tri pike pišemo NESTIČNO, kar pomeni, da pred njimi naredimo presledek.

Vem, da ...

- Reši še naloge v delovnem zvezku na straneh 23–28.

## REŠITVE 2. TEDNA:

**Če niste prepričani v pravilnost svojih odgovorov, lahko to preverite preko elektronske pošte ali kanala.**

### I. Ivan Cankar: Bobi

1. Predstavi Mihčeta in Petra (kdo sta, iz kakšnih družin izvirata, kakšen je njun značaj).

**Mihče in Peter sta sošolca. Mihče izhaja iz bogate družine, je slab učenec, razvajen, slabo vzgojen otrok, ki gospoduje nad vsemi, je objesten, izkoriščevalski. Peter prihaja iz številne skrajno revne kajžarske družine, je večkrat lačen kot sit, telesno slaboten, slabo oblečen, po značaju pa plah, potrpežljiv, požrtvovalen in ljubeč deček.**

2. Opiši odnos med dečkoma.

**Mihče in Peter sta se družila vsako popoldne. Oba dečka sta očitno imela od tega druženja neko korist; Peter malico, Mihče pa napisane domače naloge. Mihče je bil do Petra nesramen in hudoben, Peter pa je vse to tiho in potrpežljivo prenašal.**

3. Do dogodka, ki se ga spominja Mihče, je prišlo ob nekem praznovanju. Kaj so praznovali?

**Praznovali so stoletnico župnije.**

4. Kaj je na ta praznik pričakoval Peter? Kaj sta pričakovali mati in Francka?

**Vsi trije so pričakovali, da se bo Peter najedel in da bo hrano prinesel tudi svojim domačim. Francka je pričakovala, da bo dobila največji krof; tudi Peter je menil, da bo lahko izpolnil njeno pričakovanje.**

5. Kako je Peter »doživljal« Mihčeta na začetku prazničnega dne?

**Peter je Mihčeta občudoval. Imel ga je iskreno rad.**

6. Kako je bil Peter razpoložen zjutraj? Kako in zakaj se je njegovo razpoloženje čez dan spreminjalo?

**Peter je bil zjutraj vesel in poln pričakovanja. Veselje je počasi upadalo, saj ga Mihče ni niti opazil, kaj šele, da bi ga povabil domov ali k obedu. Na koncu je Peter skrajno potr, ponižan in razočaran.**

7. Odrasli Mihče nekje v svoji pripovedi pravi: »Razočaranje otroka pa je prvotno besedilo vsega življenja ... Ali nikoli nisi občutil, da je greh zoper naturo, če so otroške sanje ogoljufane?«

Kakšno zvezo ima ta citat s tem, kar se je zgodilo Petru? Kako je Peter svojo sestro obvaroval pred razočaranjem?

**Mihče je Petra razočaral, saj ni izpolnil svoje obljube. To je v njegovi duši pustilo pečat za vse življenje. Sestro je pred razočaranjem obvaroval tako, da se je odpovedal krofu in ga dal njej.**

8. Kaj iz črtice se te je najbolj dotaknilo? Zakaj?

**Mene osebno vedno najbolj pretrese to, da Peter svoj bob da Francki, ker razumem, kako velika je njegova žrtev. Odpovedal se je samemu sebi, da bi osrečil sestro.**

**Tebe pa je morda pretreslo kaj drugega. Vsi odgovori z utemeljitvijo so pravilni.**

9. Kdo je po tvojem mnenju kriv, da se je Mihče kot otrok tako neprimerno obnašal? Ali je krivda samo njegova?

**Po mojem mnenju so krivi starši, saj so ga nepravilno vzgajali, celo smejali so se njegovim prestopkom.**

10. Kako komentiraš dejstvo, da so Petrovi domači sami pojedli kosilo. Prav ničesar mu niso pustili. Zakaj deček ni povedal, da je lačen?

**Petrovi domači so bili prepričani, da se bo najedel, zato so kosilo pojedli sami. Če bi vedeli, da bo domov prišel lačen, bi mu gotovo pustili njegov delež. Peter jim ni ničesar povedal, da ne bi občutili krivde, saj tega niso naredili nalašč.**

11. Na podlagi česa lahko trdimo, da ima ta črtica socialno tematiko?

**Črtica ima socialno tematiko, ker prikazuje slabe socialne razmere ljudi in prepad med bogatimi in revnimi.**

12. Cankar je ustvaril izredno lep, blagoglasen jezik in izklesan slog, kar se odraža tudi v tem besedilu. Iz odlomka v berilu ali iz besedila na internetu izpiši:

- metaforo: **srce pa mu je bilo težko**
- primero ali komparacijo: **nebo, visoko razpeto, s tenkimi belimi oblaki kakor z jablanovim cvetjem posuto**
- 5 okrasnih pridevkov: **glasno zvonjenje, sivkasto vodo, visoke hiše, težkimi nogami, sklonjenim hrbtom ...**
- poosebitev: **Petra je zbudilo glasno zvonjenje.**
- ponavljanje: **Vzemi robec, Peter, da boš zavil!**

13. Zgodbo o Petrovem razočaranju lahko prikažemo tudi v obliki dramskega trikotnika. Določi zasnovo, zaplet, vrh, razplet in razsnovo.

**ZASNOVA: Peter se odpravlja k maši. Veseli se obiska pri Mihčetu.**

**ZAPLET: Mihče in njegova družina Petra po maši prezrejo. Peter gre za njimi peš.**

**VRH: Mihče vrže bob Petru.**

**RAZPLET: Peter pobere bob in odide.**

**RAZSNOVA: Peter se domov vrne lačen, bob da sestrici. Staršem ne pove, kaj se je dogajalo.**

14. V zvezek preriši spodnjo preglednico in jo dopolni. Napiši, katera občutja prevevajo Petra v določenih trenutkih prazničnega dne in kakšna je takrat narava.

| DOGODEK                                     | OBČUTJE                                                                                           | NARAVA                                                                             |
|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| Peter se odpravlja k maši.                  | Je vesel, poln pričakovanj.                                                                       | Narava je praznična, lepa.                                                         |
| Peter pri maši opazuje Mihčeta.             | <b>Ponosen je na prijatelja, do njega čuti čisto naklonjenost, srečen, ker je njegov tovariš.</b> | <b>V cerkvi je vse praznično, lepo, svetlo.</b>                                    |
| Mihče in njegova družina Petra spregledajo. | <b>Razočaran, žalosten.</b>                                                                       | <b>Še vedno praznična, vendar postaja zapuščena.</b>                               |
| Peter se peš odpravi k Mihčetu.             | <b>Negotov, postaja mu neprijetno, sramuje se svoje revščine.</b>                                 | <b>Vrt je mrk in neprijazen, drevje ga temno gleda, ga obsoja, ga ne pozdravi.</b> |
| Peter čaka v veži, da ga kdo opazi.         | <b>Sram, žalost, težko mu je.</b>                                                                 |                                                                                    |
| Mihčev vrže bob v Petra.                    | <b>Ponižanje /Mihče je vesel, razposajen.</b>                                                     |                                                                                    |
| Peter se odpravi domov.                     | <b>Prizadet, tiho joka,</b>                                                                       | <b>Narava je tiha, žalostna, ga sliši (tiha senožet ga je slišala)</b>             |
| Peter da bob Francki.                       | <b>Skriva bolečino, lačen je, zelo žalosten.</b>                                                  | <b>Noči so hladne, osamljene</b>                                                   |

15. Napiši spis. Izbiraš lahko med naslovi:

- Razočaranje (doživljajski spis)
- Pismo Mihčetovim staršem
- Pismo Petru
- Pismo Mihčetu

- V črtici Bobi opazuj menjavanje prvoosebnega in tretjeosebnega pripovedovalca ter odgovori na vprašanje: Kdaj in zakaj se menjavata prvo-in tretjeosebni pripovedovalec?

1. Mihčetov odrasli prijatelj kot prvoosebni pripovedovalec pripoveduje o okoliščinah, v katerih mu je Mihče izpovedal svojo zgodbo iz otroštva.
2. Mihče kot prvoosebni pripovedovalec pripoveduje zgodbo iz svojega otroštva. Ta način mu najbolj ustreza zato, ker govori o svojih čustvih, občutjih, razmišljanju.
3. Ko hoče Mihče povedati, kako je dogodek doživljal Peter, tega ne more izpeljati kot prvoosebni pripovedovalec, zato preide v tretjeosebne ali vsevednega pripovedovalca. Tako lahko natanko pove, kako je dogodek doživljal Peter. Kot prvoosebni pripovedovalec tega ne bi mogel storiti, ker časa ni preživel z njim in tako ne more vedeti, kaj je v tem času počel Peter in kako je v svoji duši doživljal dogodek.
4. V trenutku ko Mihče Petru vrže krof, spet spregovori v 1. osebi. S tem pokaže, kako je dogodek videl in doživljal on sam.

5. Nato takoj preide v tretjeosebne pripovedovalca, da nam pove, kako se je počutil Peter in kaj je storil po tem dogodku.
6. Zgodbo kot prvoosebni pripovedovalec zaključi odrasli Mihče.
7. Prvoosebni pripovedovalec iz prvega odstavka se na koncu ne pojavi več.

## **II. Opis poti**

<https://www.devetletka.net/index.php?r=downloadMaterial&id=20601&file=1>